

bestygte os imod Varetægtsfængsel, thi ogsaa hvad dette angaar, skal en Dommer jo have havt Ordet, og kun naar en Dommer har havt Ordet, kan et Meeneste blive siddende i Varetægtsfængsel. Nei, Sagen er, at Grundlovgiverne ikke havde den Tillid til Domstolene, som det ærede Medlem forudsætter; selve Grundloven gaar jo ud fra en meget betydelig Mistillid til Domstolene, idet den kræver, at der skal ske en grundig Reform af hele vor Retspleie. Dette med Domstolenes Mellemkomst har her Intet at bethyde. Det fremgaar ogsaa af Bestemmelsens historiske, europæiske Oprindelse. Den viser, at det ikke kan have været Meningen, at naar man blot var sikker mod administrativ Vilkaarlighed, kunde man nok stole paa Domstolenes Afgjørelse. Det er jo fra England, at Bestemmelsen oprindelig skriver sig. Den fik navnlig Betydning under Parlamentets Kamp med Kongerne af Huset Stuart. Disse Konger lode ofte Oppositionens Førere gribe og fængsle midt under Parlamentets Arbejder; man forstaa da godt, at Parlamentet lagde Vægt paa at være værnet mod slige vilkaarlige Overgreb. Men disse Konger gjorde Mere; de oprettede overordentlige Domstole, der vare søjelige Redstaber for Regjeringsmagten og dømte, som Regjeringen ønskede. Tror man saa, at et forstandigt Parlament vilde finde sig betrygget, naar det blot var sikret mod den første Anholdelse, imod Varetægtsfængslet, at det, naar der kun kunde strides ind mod dets Medlemmer ifølge Dom, kunde føle sig ganske sikkert? Evertimod, det forstod meget godt, at skulde en Bestemmelse om Folkerepræsentanternes Utrænetlighed have nogen Betydning, maatte man sikre sig baade mod den foreløbige Fængsling og mod Fængsling ifølge en Dom, der var affagt af regjeringsvalgte Domstole. Det er Bestemmelsens europæiske Oprindelse, og skjøndt det ganske vist ikke kan være afgørende for os, hvad der er sket i England, er det dog af nogen Betydning, saa meget mere som Ordsføreren for den grundlovgivende Rigsforsamling udtalte, at denne Bestemmelse var en traditionel Bestemmelse, der var gaaet saa at sige fra Land til Land. Den ærede Ordsfører for Flertallet har dernæst med Rette fremhævet, at Vilkaarlighed fra Regjeringens Side heller ikke er udelukket derved, at det er faldet Dom i en Sag, idet det jo staar i Regjeringens Magt at udsætte Eksekutionen af Straffen. Naar man da, som det ærede Mindretal antydede, har villet værne den parlamentariske Forsamling i Tilfælde, hvor Partierne kunde staa temmelig

lige, mod det Spil fra Regjerinaens Side, at den greb ind og villede dømte Medlemmer ud for derved at forrykke Styrkeforholdet mellem Partierne, eller lod Medlemmer blive, naar ogsaa det kunde tjene dens Interesser — saa er det klart, at denne Vilkaarlighed er man slet ikke værnet imod, naar Regjeringen har det i sin Magt at lade Rigsdagsmænd sætte i Straffængsel under Samlingen. Det ærede Mindretal skriver i sin Betænkning, at den almindelige Retsfølelse vilde oprøres, hvis Rigsdagsmænd kunde gaa fri — det vil jo kun sige i nogen Tid — skjøndt de havde begaaet grove Forbrydelser. Jeg tror imidlertid, at han i saa Henseende fuldstændig kan berolige sig. Var der virkelig Tale om grove Forbrydelser, som oprørte den almindelige Retsfølelse, er der ingen Tvivl om, at Samtykket fra Thingets Side til Bedkommendes Udlevering vilde blive givet lige strax, men det, der maa lægges Mærke til, er dette, at der i mange Tilfælde er en meget forskjellig Opfattelse af den begaaede Handling, og at der trods Domfældelsen kan gjøre sig en grundforskjellig Dom gjældende i den offentlige Mening om Handlingens Karakter, i Særdeleshed, hvor der er Tale om politiske Forbrydelser. I saadanne Tilfælde kan det ikke paastaas, at det skulde stride mod den almindelige Retsfølelse, at en Mand, der har Dom over sig, trods Dommen faar Lov til at vente nogle Maaned, inden han afsoner den ham idømte Straf. Og i alt Fald mener jeg, at naar Regjeringen kan give Hensind med Straffens Eksekution, uden at det bliver opvørende for den almindelige Retsfølelse, kan man trostigt lade Rigsdagen have den samme Bemyndigelse; jeg mener, at Rigsdagen ligesaa fuldt vil tage Hensyn til den almindelige Retsfølelse som Regjeringen. Det Anførte bestyrkes ogsaa ved, hvad der skete paa den grundlovgivende Rigsforsamling. Under Forhandlingen om Thingets Samtykke til Udlevering af sine Medlemmer foreslog Ordsted, at man skulde gjøre en Undtagelse for det Tilfælde, at der foresaa et aabenbart Retsbrud, men han fik kun 3 Medlemmer med sig; med 97 Stemmer imod 4 negtede Rigsforsamlingen at gaa ind paa hans Forslag; den vilde forbeholde Rigsdagen Ret til et frit og ubundet Skjøn over, naar et af dens Medlemmer skulde udleveres, og naar det ikke skulde ske. Naar det ærede Mindretal skriver, at det er „abnormt“, at Rigsdagen kan negte at udlevere et dømt Medlem, har han altsaa imod sig saa godt som hele den grundlovgivende Rigsforsamling;